Rätt om fonder och investeringsavdrag?

Av civilekonom Stig Olsson

I en artikel i nr 1—2 i år av denna tidskrift har jag lämnat en översikt över fondfrisläpp m fl stimulansavdrag under åren 1981—83.

Såsom framgår av en ''efterskrift'' till ovannämnda översikt (s. 26) skedde nya frisläpp vid tiden för pressläggningen. Sedan kännedom nu vunnits om den exakta lydelsen av de aktuella förordningarna — SFS 1981:1367 för investeringsreserver och SFS 1981:1369 för investeringsfonder — finns det anledning att framhålla deras innebörd på en speciell punkt.

Tidigare frisläpp har inte möjliggjort reserv- respektive fondanvändning *för den del av* en investering, för vilken särskilt inveteringsavdrag åtnjutits. Det har således varit möjligt att skriva av en del av anskaffningsvärdet mot fonden (reserven) och yrka investeringsavdrag för återstoden. Nu har föreskrivits i SFS 1981:1367 och 1369 att reserv respektive fond inte får tas i anspråk *för sådana inventarier* för vilka det nya ''momsinvesteringsavdraget'' åtnjutes. Hela tillgången blir alltså smittad så snart moms-avdraget utnyttjas till någon del.

Den som endast läser lagen om särskilt investeringsavdrag vid redovisningen av mervärdeskatt, SFS 1981:1099, blir lätt lurad. Där står nämligen ''tvärtom'', d v s att investeringsavdraget i fråga inte medges *för sådan del av* anskaffningsvärdet, för vilken investeringfond tas i anspråk. Förordningarna om frisläpp är alltså mer restriktiva än 1981:1099. I sammanhanget bör dock nämnas att ett företag kan ha rätt att unyttja sin fond (reserv) utan ett medgivande enligt frisläppsförordningarna. Så kan vara fallet exempelvis om företaget har ett gammalt tillstånd eller om företaget kan använda den s k fria sektorn. I en sådan situation blir endast bestämmelserna i 1981:1099 tillämpliga.

Om nu någon — förledd av SFS 1981:1099 — exempelvis tillgodoför sig ''momsinvesteringsavdrag'' för hälften av anskaffningsvärdet för ett inventarium och använder investeringsfond för resten, då blir konsekvensen att investeringsfonden i fråga återförs till beskattning, medan däremot investeringsavdraget godtas. I det läget bör naturligtvis den skattskyldige påyrka rättelse (= högre investeringsavdrag) för den aktuella momsredovisningsperioden.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:22